

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.



DAGNY

TIDNING FÖR
SVENSKA
KVINNORÖRELSEN

UTGIFVEN GENOM FREDRIKA-BREMER-FÖRBUNDET AF FÖRENINGEN DAGNY

N:r 22.

Stockholm den 1 Juni 1911.

4:e årg.

Prenumerationspris: 1/2 år .. kr. 4: 50 1/3 år .. kr. 2: 50 1/4 " " " 3: 50 1/4 " " " 1: 25 Lösnummer 10 öre. Prenumeration sker såväl i landsorten som i Stockholm å närmaste postanstalt eller bokhandel.	Redaktion: Mästernuvelsgatan 51, en tr. Telefoner: Allm. 63 53. Riks- 122 85. Utgifningstid hvarje torsdag.	Redaktör o. ansvarig utgivare: ELLEN KLEMAN. Mottagningstid: kl. 11—12. Sihlm 1911, F. Englund's Boktr.	Expedition och Annonskontor: Mästernuvelsgatan 51, en tr. Post- och telegrafadress: DAGNY, Stockholm.	Annonspris: 15 öre per mm. Enkel spaltbredd 50 mm. Marginalannons under texten 15 mm:s höjd per gång 10: —. Rabatt: 5 ggr 5 %, 10 ggr 10 %, 20 ggr 20 %, 50 ggr 25 %. Annons bör vara inlämnad senast måndag f. m.
---	---	--	--	--

Banbryterskor.

Fröken Anna Pettersson och Kvinnliga Juridiska Byrån i Stockholm.



Om docenten Elsa Eschelsson, hvars frånfälle ju djupt gripit äfven dem, som utan att känna henne personligen dock förstodo uppskatta den ställning hon intog, var Sveriges första kvinnliga jurist, så är fröken Anna Pettersson den första svenska kvinna, som öppnat juridisk byrå för kvinnor.

Saken låter inte så märkvärdig i och för sig. För en kvinnlig juris studerande, som har tanke utöfver examensböckerna, ligger det ju i öppen dag, att här vore ett fält just för henne. Men det egendomliga är, att en kvinna utan juridiska examina bakom sig har förverkligat denna tanke! Detta har naturligtvis inte skett på en slump eller efter kort betänketid. Det är tvärtom många års sträfvan, längtan och förhoppningar, som kristalliserat sig i denna verklighet, och det är ovedersägliga, bjudande anlag för juridik, som här, trots allt, banat sig väg. I dessa sista dagar skulle troligen en dylik distinkt specialbegåfning uppmuntras — man skulle väl inse att i den låg framtidsmöjligheter — men när Anna Pettersson var ung, skulle det velat särskildt gynsamma omständigheter till för att dessa anlag skulle få utveckla sig. Och man behöfver ju ej tillägga, att dessa gynsamma omständigheter saknades.

Men "stark ström med egna vågor går genom hafvet". Jämsides med studiet för lärarinnebanan, som skulle blifva hennes genus vitæ och ändå mer, se-

dan hon börjat utöfva detta kall, studerade Anna Pettersson sina älskade lagböcker. Det var gammal kärlek. Det låter nästan som en saga — ända sedan hon var helt barn, då jämnåriga lekte med dockor eller läste Louisa Alcott, visste hon intet bättre än att läsa juridiska arbeten, hon formligen slukade dem! Och ju mer hon kom in i denna vetenskap, desto mäktigare växte sig hennes önskan att förlägga sin verksamhet åt detta håll. Att börja om på nytt med studentexamen och studier vid universitet var ej att tänka på, i stället valde hon den praktiska vägen, öfver gaf lärarebanan och sökte och fick plats som biträde å civilrådmannens expedition i Uppsala. Efter 11 års praktisk verksamhet där och efter ytterligare 3 års tjänstgöring å Wennerholms Juridiska byrå i Stockholm, förverkligade hon slutligen sin dröm; hon startade en kvinnlig juridisk byrå i Stockholm.

Den hade inte existerat lång tid, förrän dess ägarinna blef öfverlupen med göromål och insåg att det fanns fullt upp med arbete för flera dylika kvinnliga företag. Än så länge har ju kvinnan blott öppnat den dörren på glänt, men det skall väl ej dröja länge, förrän den slås upp på vid gafvel. Och man önskar det så mycket hellre, som här verkligen tyckes vara ett verksamhetsfält, där hon ej behöfver utöfva sitt yrke som välgörenhet utan kan ha hopp att få ersättning för de gångna studierna. Och äfven den minst prosaiska måste med glädje se fram mot den utsikten.

Det är emellertid inte blott den tydliga begåfnigen för juridik, som fört fröken Pettersson in på den nya banan. Nej, en nästan lika drivande faktor har säkert medlidandet varit. Medlidande med det kvinnliga släktet, som hellre tålt så många orättvisor än de frågat en manlig jurist till råds.

Stämman darrar och sänkes, och tårar skymma blicken, då fröken Pettersson tager fram ett eller annat fall ur sin praktik för att visa af hvilken betydelse det kan vara för en kvinna att kunna vända sig till en kvinnlig jurist. Det är kvinnliga klienter från vidt skilda kretsar, från grefvinnan till fabriksarbeterskan, som anlita byrån.

"Ty de behöfva alla en kvinnlig jurists hjälp", säger fröken Pettersson med mjuk och ömmande stämma. "Äfven den mest välsituerade kvinna är ju utsatt för laglösheter, ehuru det oftast är arbetarhustrun, som blir offer för det brutala våldet. Vi åtaga oss alla sorters mål här på byrån och lämna all juridisk hjälp, men af naturliga skäl ha vi som specialitet valt de mål, som falla inom familjerättens område. Bevakandet af kvinnans rättigheter där, underhåll från barnafadern, befriandet från en rå make". . .

— "Men", inskjuter då intervjuaren, "är det verkligen så, att t. ex. arbetarhustrun sätter värde på att blifva af med en svår och brutal man? Ångrar hon sig ej vanligtvis och håller till godo med honom? Hur ofta ser man ej dylika fall på landsbygden upplösas i det tragikomiska! — Bara den för-

rymde mannen åter visar sig vid horisonten, blir han tagen till nåder". —

— "Den erfarenheten har jag visst inte, tvärtom", säger fröken Pettersson öfvertygande. "Först är det ju ett års prøfvotid med skillnad till säng och säte. Det har aldrig händt mig, tror jag, att ej hustrun efter den tiden fasthållit vid skilsmässan och sedan upprepade gånger visat mig sin tacksamhet."

Och samtalet glider vidare in på kvinnomisären, fröken Pettersson blir vältalig och entusiastisk och pläderar öfverbevisande.

— "Men, fröken," afbryter jag, — "en sak: får ni försvara edra klienter inför rätten?"

Här träffar jag den ömma punkten. Trots sin stora juridiska sakkunskap, som i praktiken jämställer henne med de manliga kollegerna, äger hon, såsom utan examina, ej rätt att föra sina klienters talan inför domstol. Där bevakas därför deras intressen af två af henne utsedda manliga jurister.

Men undantagandes detta törne är fröken Pettersson förtjust åt sin verksamhet och hennes sista ord är:

"Vi behöfva flera kvinnliga juridiska byråer."

Mary T. Nathhorst.

Frisinnade landsföreningens valupprop och K. P. R.

Angående kvinnorösträtten upptar Frisinnade Landsföreningens nu utfärdade valupprop och allmänna program följande uttalande:

Den förändring i afseende på den politiska rösträtten som ägt rum i vårt land har icke sträckt sig till kvinnorna. Det skenbara tillmötesgående som till en början visats dem från den nuvarande regeringens sida har tydligen endast varit afsedt att förhala saken. Det har numera utbytts mot en bestämdt afvisande hållning.

Svenska riksdagen har emellertid gifvit kvinnorna ett löfte i följande ord, som läsas i en skrifvelse vid 1906 års riksdag: "Att från direkt politiskt inflytande utestänga kvinnan kan näppeligen sägas vara väl förenligt med införande af en så vidsträckt valrätt för män som nu ifrågasättes. Hon har nämligen lika stora intressen att tillvarataga i samhället som mannen och bör väl därför äfven sättas i tillfälle att genom deltagande i de politiska valen göra dem tillbörligen beaktade".

Detta löfte måste infrias äfven om den höger som var med om löftet nu är färdig att svika det. Kvinnorna måste utan dröjsmål erhålla valrätt och valbarhet i samma utsträckning som männen.

— — det är medvetandet hos de kvinnor, som taga del i vår tids kvinnorörelse, att deras bemödanden icke äro och icke kunna vara omedelbart gagnande för dem själfva utan med nödvändighet måste leda till förlust och försakelse, som ger denna rörelse dess egendomliga ton, särskiljer den från den stora massan af ekonomiska rörelser och nästan ställer den i jämbredd med dessa stora religiösa öfvergångar, som med seklers mellanrum draga genom mänskligheten och oemotståndligt förändra och ombilda den.

Olive Schreiner (»Kvinnan och arbetet»).

Juvel- Guld- & Emalj arbeten.

DAVID ANDERSEN & Comp.

Hofjuvelerare.

4 Fredsgatan 4.

Dans- och Calisthenics

Privat undervisning

Elsa Björkman, Kungsholmsgatan 6, 3 tr.

Allm. tel. Kungsh. 26 66.

Riks Kungsh. 285.

Från världens rösträttsfält.

Det engelska Underhuset torde vara mera ihärdigt, ehuru nog så vanmäktigt som något annat lands folkvalda kammare. Sju gånger har det nu med majoritet, sista gången med en mycket stor sådan ur alla partier, vid andra läsningen antagit förslag om politisk rösträtt åt kvinnor, och dock har förslaget ännu hvarken blifvit lag eller gått till behandling af Öfverhuset.

Och denna sista gång — under närvarande parlament — har den s. k. andra Förlikningsbillen, som meddelar politisk rösträtt åt cirka en million skattebetalande kvinnor, erhållit stöd från många olika håll, särskildt af en hel del stads- och landtråd, hvilka alla enhälligt eller med stor röstöfvervikt förenat sig till resolutioner, anhållande att regeringen måtte bevilja "lätnader", det vill säga tid till slutbehandling af billen. Som bekant har mr Asquith lofvat att bevilja tid under detta parlament, men krafvet på tid i allmänhet har alltmåra mynnat ut i krafvet på tid under denna session, emedan den nästa blir upptagen af viktiga regeringsförslag och emedan endast de beslut, som Underhuset fattat under de tvänne första sessionerna af hvarje nytt parlament, enligt den nya vetobillen absolut icke kunna rubbas af Lorderna.

Den som det synes mest välgående resolutionen är den af Dublins stadsfullmäktige fattade: att Dublin skulle begagna sig af sin rätt att genom sin Lordmayor framlämna en petition för Förlikningsbillen direkt till Underhusets bom. Det är nitioåtta år sedan Dublin använde sig af denna rätt, som det och London ensamt besitta.

Fredagen den 12 maj ägde den för suffragisterna viktiga och enastående tilldragelsen rum, med all den egendomliga formalitet som traditionellt utvecklas vid Englands offentliga institutioner. Lordmayorn af Dublin anlände till Underhusets förrum straxt före kl. 12 på middagen, iklädd sin skarlakansröda ämbetsrobe med bred pälskrage, en gyllene halskedja och med ett långt hvitt spö i handen, företrädd af ledsagare, som buro Irlands tunga klubba och statens breda, tveeggade svärd.

Precis kl. 12 steg talmannen med sitt följe in i samlingsalen och intog sin plats, och Lordmayorn begaf sig till salens stora dörr, som emellertid var stängd och förblef det under de fem minuter den föreskrifna morgonbönen räckte — när den var slut, gick den uniformerade vaktmästaren (the Serjeant-at-arms) fram till talmannen och anmälde att Lordmayorn af Dublin väntade i förrummet.

"Må han få tillträde," sade talmannen, och vaktmästaren tog den engelska klubban och marscherade till dörren med maktens emblem öfver axeln. Tvänne andra tjänare hade emellertid dragit fram de mässingsstänger, som befinna sig bakom de sista bänkarna och bokstafligen utgöra en bom mellan Underhuset och den yttre världen, och först därefter slogos dörrarna upp, och Lordmayorn åtföljd af en alderman och Dublins stadssekreterare trädde i kraft af sitt gamla privilegium fram till bommen.

"Hvad medför Ni Herr Lordmayor af Dublin?" frågade talmannen.

"En petition från Dublins högvälborne Lordmayor, aldermen och stadsfullmäktige," svarade Lordmayorn.

"Må den uppläsas" förordnade talmannen.

Stadssekreteraren, som själf varit medlem af Underhuset och Parnells betrodde sekreterare, uppläste petitionen, som slutade med dessa ord, sedan den framlagt de sökandes skäl därför:

"Edra petitionärer anhålla således, att den bill, som nu föreligger i Underhuset och förlämnar politisk rösträtt åt kvinnor, under innevarande session må genomföras i Eder ärade kammare."

Underhusets sekreterare tog sedan den hoprullade och i en pappcylinder inlagda petitionen. Lordmayorn och hans följeslagare drogo sig under upprepade bugningar baklänges undan, bommarna skötes tillbaka, vaktmästaren lade klubban åter på talmannens bord och ceremonien var slut.

Angående det vidare förloppet af Förlikningsbillens öden är tills dato bekant, att Förlikningskommittén beslutat hvilket steg som nu bör tagas för att ge eftertryck åt den stora segern den 5 maj. Och detta steg är, att hos regeringen begära tid för att fatta en resolution, som förmellt anhåller om lätnader för billens slutbehandling under innevarande session.

Om resolutionen fattas, komma lätnader att meddelas, men intet förslag om resolution får väckas, såvida ej regeringen beviljar tillfälle därtill och således hänger allt på regeringens "vilja eller icke vilja."

Vid sin konselj förra onsdagen, den 24 maj, afhandlade kabinettets medlemmar frågan om att under innevarande år meddela lätnader för kvinnornas rösträttsbill. Det förljudes, att kabinettet på grund af meningsskiljaktigheter ej kom till slutligt afgörande utan nästa onsdag åter skall dryfta saken.

Måndagen den 29 maj torde en deputation från Förlikningskommittén skola uppvakta mr Asquith. — Och utom de förhoppningar, som de största liberala tidningarnas och de många allmänna och enskilda korporationernas intresse underhålla hos kvinnorna, framhålles ännu ett indirekt skäl, hvarför det är att vänta, att rösträttsbillen skall gå igenom under denna session. Det är förslaget om arvoden åt Underhusets medlemmar. "Att genomdrifva detta förslag och att på samma gång hindra ett som ger kvinnorna rätt att rösta på de parlamentsledamöter, till hvilkas aflöning de skola bidraga, vore ett alltför påtagligt våldförande af den konstitutionella princip, som anser att taxering och representationsrätt måste följas åt", säges det.

England är ju det land, som för stunden mest lägger beslag på vårt intresse, men det som utom England just nu förefaller mest värdt att taga vara på och meddela äro de direkta underrättelserna från Island.

Vid det isländska Altingets sammanträde i år förelägo tvänne förslag till författningsrevision. Hvad valrätt och valbarhet till Altinget beträffar, skilde dessa båda förslag sig däruti, att det ena gaf rösträtt och valbarhet

PÅ RESOR,

vid *fotvandringar*, vid *vistelse i skog och mark* medföra alla, som lärt känna fil. doktor P. Håkansson's fabrikat Salubrin, detsamma som medel mot *ömma fötter*, *insektsstyggn* m. fl. yttre skador och såsom det bästa toalettmiddel till *hudens*, *hårets* och *tändernas vård*. Salubrin tillhandahålles i Parfym-, Speceri- och Färgaffärer. Partilager hos Geijer & C:o, Stockholm.

åt alla, icke illa kända och sina sinnens bruk beröfvade män öfver 21 års ålder, hvarjämte rösträtt och valbarhet kunde meddelas äfven åt kvinnor genom särskild lag, hvar emot det andra förslaget "kort och godt" gaf rösträtt och valbarhet åt alla välkända män och kvinnor som fyllt 21 år, åtminstone ett år bott i sin valkrets och icke åtnjutit fattigunderstöd på 2 år.

Båda förslagen öfverlämnades till ett särskildt utskott, som antog det sistnämnda förslaget med tillägg af rösträtt och valbarhet äfven åt de gifta kvinnor, som lefva i egendomsgemenskap med sina män.

Altingets andra kammare = "den nedre tingdelen" har nu med 18 rösternas majoritet (antalet medlemmar äro 24) antagit förslaget, hvaremot "den öfre tingdelen" har lämnat förslaget till ett utskott för att åstadkomma den ändringen, att tjänarinnor uteslutas från valrätt och valbarhet, af farhåga att de kvinnliga väljarnas antal annars skall öfverstiga de manligas.

Sista omröstningen i författningsrevisionen är utsatt till den 17 juni, samma dag som världskongressen i Stockholm afslutas. Men det glada segerbudet kommer dock tids nog för att där träffa många af deltagarna i kongressen, ty det bådas med jubel, "att det knappast råder något tvifvel om, att icke Island snart skall öka antalet länder, där kvinnorna äga politisk rösträtt."

Den 27 maj 1911.

Ellen Wester.

Rösträttskongressen.

L. K. P. R:s verkställande utskott har utsändt ett cirkulär med upplysningar angående anmälningar till kongressen, m. m. Vi meddela därur följande:

Från och med fredagen den 8 juni kommer en mottagningsbyrå att hållas öppen på Stockholms Centralstation där alla som beställt bostad genom inkvarteringskommittén eller F. K. P. R:s sekreterare böra anmäla sig vid ankomsten. Kongressbyrån kommer att intill den 8 juni vara i F. K. P. R:s lokal, Lästmakaregatan 6. Den är numera öppen mellan 11—1 på förmiddagarna samt mellan 3—5 på eftermiddagarna. Den 9 juni nedflyttas kongressbyrån till kongressens högkvarter, Grand Hôtel, men redan dessförinnan är det önskligt, att så många deltagare som möjligt anmält sig på byrån för att få sina afgiftskvitton utbytta mot kongressmärken, för inregistrering, erhållande af program och biljetter o. s. v. Alla delegerade, talare, särskildt inbjudna gäster och delegerade från andra kvinnoförningar som tillika äro landsförningar äro inbjudna till såväl kongressens förhandlingar som till alla möten, mottagningar och fester. Suppleanter erhålla kongressmärket gratis men få lösa biljetter till festerna. Mottagningsfesten på Royal kommer att kosta 5 kr., middagen på Hasselbacken 6 kr. och utfärden till och middagen på Gripsholm c:a 5 kr. Till middagen på Saltsjöbaden säljas inga biljetter, där är Stockholms rösträttsförning värd, men efter middagen kan allmänheten mot en entré af 1 kr. få tillträde till den stora friluftsfesten.

Prenumeration å DAGNY sker såväl landsorten som i Stockholm å närmaste postanstalt eller bokhandel.

Målning och skulptur.

Kvinnliga konstnärer.

Året har redan haft att bjuda på en utställning af svenska konstnärinnors arbeten; den 2 juni öppnas en ny sådan i Konstnärshuset. Idéen till denna har utgått från rösträttsråd, man önskade att få för alla de främmande gästerna vid den internationella rösträttskongressen i sommar visa fram hvad våra kvinnliga konstnärer ha att komma med af målning och skulptur. Idéen möttes af det lifligaste intresse inom de kvinnliga konstnärskretsarna. En kommitté tillsattes, och Sigrid Blomberg, med fru Emma Pegelow som kommitténs energiska och lifligt intresserade ordförande, åtog sig främst ordnandet af det hela, hvilket icke betyder att öfriga kommittéledamöter, Lisa Klingbom, sekr., Eva Bagge och Olga Nyblom, icke haft sin dryga del af arbetsbördan. Nu är allt lyckligt fullföljdt, och den representativa, ehuru — beroende på lokalutrymmet — till omfånget inskränkt utställningen öppnas som sagdt på fredag. Bland de 26 utställarna återfinna vi sådana namn som Ottilia Adelorg, Märta Améen, Ester Almqvist, Alma Arnell, Eva Bagge, Caroline Benedicks-Bruce, Sigrid Blomberg, Fanny Brate, Brita Ellström, Agnes de Frumerie, Tyra Kleen, Esther Kjerner, Hildur Kjerner, Emma Löwstädt-Chadwick, Rutti Milles, Anna Munthe-Norstedt, Alice Nordin, Anna Nordgren, Olga Nyblom, Hanna Pauli, Gerda Roosval-Kallstenius, Lotten Rönqvist, Gerda Sprinchorn, Harriet Sundström, Hildegard Thorell och Eva Åström.

Det blir ett 70-tal målningar och åtskilliga skulpturer, som utställningen kommer att bjuda på. En särdeles vacker katalog, tryckt på finaste papper och där hvarje utställare har ett af sina arbeten reproduceradt, kommer att finnas och blifva till orienterande hjälp. Och konstnärliga affischer komma litet öfverallt i hufvudstaden att göra sin dekorativa reklam för våra konstnärinnors utställning.

Petition angående försumliga försörjares behandling.

Vid konungens allmänna mottagning tisdagen den 23 maj öfverlämnades genom en deputation bestående af landshöfding Robert de la Gardie, riksdagsman A. Antonsson från Malmö, riksdagsman Smeds Lars Olsson i Älfedalsåsen, fru Agda Montelius, borgmästare J. Pettersson i Södertälge, kyrkoherde O. Bäckström, Håtuna, och redaktör Axel Hirsch till konungen den af 1,011 kommuner undertecknade jättepitionen till konung och regering rörande försumliga försörjares behandling.

Landshöfding de la Gardie som ledde deputationen, redogjorde i korta drag för petitionens tillkomst. Konungen mottog deputationen synnerligen välvilligt och yttrade att han i tidningarna följt utvecklingen af denna fråga, hvars vikt tydligen framhåfdes af det stora antalet undertecknande kommuner. Han skulle i vederbörlig ordning öfverlämna saken till behandling.

Deputationen uppvaktade omedelbart därefter justitieministern.

Främlingskap.

— "I hvarje liten fråga ligger en stor fråga, i hvarje dagsfråga ligger en metafysisk. Tag den stora frågan i den lilla, grip det eviga i det ögonblickliga; låt själfva vredens bölja hjälpa dig i höjden".

Hans Larsson.

— "Hur var det, herre, är Sandels feg?" Hur var det, I herrar, äro kvinnorna jämställda med gubbar? Det tör nog hända att det breda löje, som ledsagade hjältens fråga, i dessa dagar lyser icke mindre oförstållt hos kvinnorna öfver en så befängd sammanställning. Visst icke ett öfverseende, mildt leende öfver en sådan lärda mäns brist på elementär kunskap i kvinnopsykologi, utan ett leende, fullt af på en gång förtrytelse och spefullhet. Den första häpenhetens tystnad måste ju ge sig luft på något sätt. Det är icke möjligt annat, när tänkande män kunna uttala och andra, visst icke för första gången, godtaga ett dylikt argument.

Ha de då aldrig, dessa upplysta män, i ringaste mån brytt sig om att vända sin iakttagelseförmåga mot något så sekundärt som representanterna för mänsklighetens bättre hälft? Hur är det möjligt eljest, att de kunnat undgå att se hvad som ligger i öppen dag, det att kvinnan vid alla tillfällen är "fyr och flamma"! Nog borde det vara allom bekant, att kvinnan bär inom sig en entusiasmens evigt brinnande låga, som knappast ens åldern kan dämpa och som väl ingenstädes finner sin motsvarighet, utom hos de helt unga männen. Och är icke just ett af de fel, som oftast klandras hos henne, att hon af sitt sinnes liflighet drifves till handling, långt innan mannen hunnit färdigbilda sitt betänksamma slutomdöme.

Behöfs det alltså en motvikt mot "gubbagementet", är det lif och dådlust som fattas statsmaskineriet, då finnes det i sanning intet bättre medel än att öppna för den elektriserande ström, som bor i det kvinnliga elementet!

Kvinnans psyke — har manlig tanke någonsin förmått dissekera henne? Nej, ty hon har aldrig låtit sig infångas och bindas. Den stora frågan, som ligger bakom dagsfrågan om kvinnans rösträtt, är nog i grunden denna: när skola männen lära sig att förstå kvinnans väsen, när skola de upphöra att se ned på henne såsom en varelse af lägre art?

När ett sådant argument, som det jag här syftat på, kan vinna gehör och lämnas oemotsagdt af en större samling män, vittnar det om att det har resonansbotten bland dem och att de således alltjämt ha en bedrägligt liten kännedom om kvinnan. Väl kan det sägas, att de äro nästan främlingar för henne, och det oaktadt de lefva sida vid sida, i samma land och tala samma tungomål.

Det är underligt med män och kvinnor. De kunna lefva i bästa samförstånd, till en viss grad, men det finns områden, där de upphöra att förstå hvarandras språk. Där råder ännu den babyloniska förbistringens förbannelse. Jag tror att individer af båda könen mer än en gång måste ha gjort denna smärtsamma erfarenhet. Det är som funnes det för kvinnan en annan rättskodex än

för mannen, som lydde de olika moraliska lagar, till den grad skiljaktig kan deras uppfattning vara i vissa frågor.

Finns det intet sätt att komma ut eller upp öfver detta? Det är icke å kvinnans sida den största svårigheten härvidlag möter. Hon har i allmänhet den bästa viljan att sätta sig in i mannens tankegång, och hon har en medfödd anpassningsförmåga, som är oöfverträffad. Med sin intuitiva uppfattning anar hon sig fram så att säga i blindo, där mannen endast stöter emot och ej kommer ur fläcken.

Hvarför? Därför att han i de flesta fall drager med sig den tunga hämskon af ett genom sekler nedärfdt sublimt förakt för allt kvinnligt tänkande och resonemang, så snart det icke följer alldeles samma fåra som hans eget.

Fördom hette det ju: tyst kvinna!, och knytnäfven i bordet satte punkt, hvar gång den manliga tanken icke förmådde höja sig till den kvinnliga. Ty det kan icke nekas, den senare har alltid sväfvat på ett något högre plan, kanske ofta för högt i det blå. Men om detta är en svaghet, så har den likväl säkert icke varit utan betydelse i mänsklighetens historia. Hvem täljer hur mången gång denna högtflygande, brutalt nedtystade kvinnotanke dock satte vingar under mannens?

Att mycket har vunnits på det beprisade stilla inflytandets väg skall icke underkännas. Men hur oändligt mycket mer skulle icke vinnas om skapelsens herre ville stiga ned från sin piedestal, om han ville tåligt lyssna till kvinnlig förkättrad logik, söka lösa dess gåtor, med ett ord, om han ville försöka möta henne på halfva vägen. Genom denna vilja till ett tillmötesgående skulle den brist på förståelse af kvinnan, som är kännetecknande för mannen, helt snart försvinna.

Hos kvinnan finns denna vilja af naturen; men när endast hon fram till mannen, han däremot aldrig till henne, då utplånas aldrig främlingskapet dem emellan. Ju mer kvinnan framträder i lifvet såsom människa, deltagar i mannens arbete, får blicken upp för sitt ansvar äfven på andra områden än hemmets, skola å hennes sida skiljomurarna falla, och desto mer skall mannen lära känna hennes verkliga värde.

Ett närmande till ömsesidigt ökad gagn för dem som dock äro dömda att vandra tillsammans genom lifvet, detta är hvad vi djupast sedt sträfva efter. Är det en oädel sträfvan? Är det ett mål, som förtjänar mötas med begabberi?

S—d Pl—n.

Insänd litteratur.

Hugo Gebers förlag, Stockholm: **Kvinnan och arbetet.** Af Olive Schreiner. Bemyndigad öfversättning från engelskan af H. Flygare.

Lars Hökerbergs förlag, Stockholm: **Förbudslagen i Nordamerikas Förenta Stater.** Resultaten af en med statsunderstöd företagen studieresa framställda af Dr Matti Helenius-Seppälä. Öfversättning från finskan af Einar Spjut.

Wahlström & Widstrands förlag, Stockholm: **Norrländska släktprofiler.** Episoder och minnen hämtade ur Fredrika och Per Erik Svedboms bref och familjepapper. Utgifna af Lotten Dahlgren.

Mjök dagligen till afhämtning.

Oskummad för 15 öre lit.
Handskummad för 6 öre lit.

Tjock grädde för 90 öre lit.
1:ma smör kr. 2,00 pr kilo.

Stockholms Mejeriaktiebolag, Klarabergsgatan 68.

Allm. Tel. Br. 5241.

Svaga och blodfattiga, barn och äldre, böra använda Vasens (f. d. Nordstjernans) "Ferrol", hvilket stärkande

järnpreparat hastigt ökar kroppsvikten. Fördrages lätt af alla.

På alla apotek till 2 kr. flaskan.

Basel och "die grosse Messe".

Hela fjorton dagar har den stora marknaden pågått och åt den stillsamma schweizerstaden gifvit en alldeles ny prägel. Man känner ej igen sig på hufvudgatorna, som annars äro tämligen folktomma utom under promenadtimman, då de förnäma damerna flanera där mellan uppköp och visiter. Nu ljuda positiven i kapp dagen i ända, och man hejdas vid hvarje gathörn af en skramlande sparbössa, ty messan är den enda tid på året då tiggeriet är tillåtet. Staden, som annars ger ett solidt intryck af välmåga och dygd, därför att alla obehagliga främlingar snabbt försättas öfver gränsen, är nu eröfrad af en smutsig här af krymplingar med så olikartade lyten, att de säkert ha sitt intresse för fackmännen. En sådan samling arm- eller benlösa stackare, krypande eller hop-

tycke, men fasligt skräpiga. Men så märker man ju att messan är nära, och spänningen växer. Och en vacker dag blir det lif i brädhögarna, i täta leder växa de upp utefter alla gångar de små salubodarna i sin klasiska lådform, så som vi känna igen dem från kyrkmurarna i gamla tyska städer. Det skulle verka nästan amerikanskt detta byggnadsraseri, om inte allt vore så gammalt och skamfiladt. Ty staden rår om hela uppsättningen och hyr ut stånden till handelsfolket, som kommer år efter år från östan och västan att eröfra storstaden. Vid den angränsande Akademigatan stå redan i långa rader lastvagnar så stora som hus, och ur sågspån och halm vältrar en flod af alla upptänkliga glas och porslinsvaror som snabbt och prydligt staplas upp direkt



Porslinsvaror.



Leksaksstånden.

pande på kryckor, måste ju gripa alla bättre lottade medmänniskor, som resten af året förskonas från deras åsyn, och ingen kristen själ vågar sig utomhus utan att ha handväskan full af kopparslantar. Lika varierande som gästernas kroppsfel äro deras musikaliska prestationer, alltifrån högtidliga koraler till sentimentala ballader och nyaste slagdängor. Hvad hjälper det, att hela skaran får passera revy inför polismästaren och att inga ostämnda instrument få legitimation, när alla sedan skrälla samtidigt på hvar sin melodi utan uppehåll. Men det hör nu en gång till den stora messan, som folket gladt sig åt och väntadt på med otålighet.

Ty på själfva marknadstorget, den annars så fridfulla Petersplatsen, har man redan i ett par veckors tid kunnat följa kåkstadens framtrollning. Den gamla stämningfulla kyrkogården är icke längre en fridlyst tillflyktsort för kvarterets gamla och allra yngsta. De bruka tillbringa mest hela dagen där, medan bänkarna under middagstimman besättas af arbetare, som skyndsamt intaga sin enkla måltid "i sköten af familjen", ty mor själf kommer med mathämtaren och kan ej lämna de små hemma. Och vi äro nog långt söderut för att äfven utomhus få en ganska intim inblick i folkets privatlif. Nu äro de alla fördrifna, bänkarna försvunna och plank och bockar uppstaplade öfverallt, visserligen förtjusande som gömställen och fästningar att storma, i gatpojknarnas

på trottoaren "Schau, der Häfelimarkt ist schon da," ropa skolbarnen och skynda hem till mor med den stora nyheten. Och hon uppskattar genast dess betydelse, hon vet att nu komma skolkningförsöken, när ungarna inte kunna slita sig från messans härligheter, och nu får punga ut med marknadspengarna. Ty trots konkurrensen med de permanenta varuhusen behåller messan sin säregna tjusning för småfolket.

Och så äntligen en dag kl. 12 ringer den lilla gälla rådhusklockan högtidligt in "die grosse Baslermesse". Inte är kommersen strax igång, man har ju god tid att orientera sig. Och först måste man ju se efter, om alla gamla bekanta åter stå på sina platser. Jo då, både den frodige, guldglittrande turken med sina äkta orientaliska väfnader och den gestikulerande juden med sina brokiga "prima" sidenrester. Och träsnidaren med sina eviga björnar och den vackra italienskan med venetianska pärlor och filigramsmecken, allt handarbete förstås. Och så nyheterna för året! Den tyske marktschreiaren, som alltid samlar folk omkring sig, man är först road af hans oförfärad skryt och skrattar med publiken åt de utslitna kvickheterna, bedöfvas af hans ousinliga svada och slutar med att halft generad finna sig vara den afundsvärde ägaren till ett universalinstrument, användbart som lupp, teaterkikare, mikroskop, kompass, stereoskop och ett dussin andra ändamål. Småningom tilltar trafiken,

**Glöm ej att använda kongressbrefkort!
Åsätt Edra postförsändelser kongressmärken!**

och i de smala gångarna mellan stånden myllrar en människoström, glad och intresserad af hvad som bjuds. Det frossas i spetsbitar och sidenstufvar, klädesplagg profvas i trängseln, det prutas och underhandlas öfverallt. På porslinsmarknaden är alltid öfverfullt, och förråden måste jämt förnyas. Ty här kompletterar fruvar ur alla klasser det under året förbrukade husgerådet. I stora armkorgar samlar hon äkta böhmiskt porslin, tunnt och smäcker, men utskottsvara med knappast märkbara fel. Och till ett vrakpris, som möjliggöres genom de låga transportkostnaderna direkt från fabriker. De omtyckta eldfasta lerkärlen säljas buntvis och föredragas i många hushåll framför metallkockkärl.

Hvar skulle barnen få sina ullvantar och filtsockor för vintern om ej på messan, och leksaksständerna äro ständigt belägrade af ifriga små köpare. Men för främlingen erbjuder det naiva folkflivet mera intresse än själfva marknadsgodset, som alltigenom verkar utskott och importvara från det stora industrilandet i norr. Hemslöjden representeras af träkärl och korgvaror, till stor del från Baden och med tydlig inverkan från Norden. Ty många af tillverkarna ha besökt de kurser i svensk hemslöjd, som anordnats på initiativ af gamla storhertiginnan. Schweizerbroderier och knyppelspetsar saknas naturligtvis ej, men hemväfnader ha nästan försvunnit. I dess ställe blomstrar fabrikationen af tryckta väfnader, brokiga dukar i gammaldags mönster och otroliga färgsammansättningar. Stora fabriker i Appenzell producera dessa imitationer af typiska gamla väfnader, som förr hörde till nationaldräkterna men som nu i oerhörda massor exporteras till orienten att med sin färgprakt och billighet tjusa koketta negerdamer.

Minst originell är kanske nöjesafdelningen med rutschbanor, automobilkaruseller, cirkusar och alla världens förnämsta underverk. Men en säregen stämning ligger dock öfver det hela, som frapperar nordbon. Det är den harmlösa glädjen och nykterheten, man ser ju inga berusade. All sprituskänkning är förbjuden å marknadsplatsen, fyllesterna stanna hemma eller hålla sig lugna på vin- och ölstugorna, sydlänningen har ej behof att skryta med sitt rus. En praktisk kvinnoförening "Für Mässigkeit und Volkswohl" sätter hvarje år upp en stor kaffehall, där stadens socialt intresserade damer hela dagen servera en hungrig och frusen marknadspublik. För 10 centimes får man en väldig spillkum hett mjölkaffe och för en ringa penning kan man äta sig mätt från de berg af färskt bakverk, som ständigt måste fyllas på. Eller man förser sig direkt ute vid stånden, där all den typiska mess-godtan har strykande åtgång, den finns ju bara en gång om året. "Berner Lebkuchen" och "Basler Leckesli", färska väfflor och struifvor direkt från laggen. "Nougat de Montelimar", en oerhördt söt, klubbig massa, turkisk konfekt och framför allt riktiga, hederliga "Messmocken", tjocka karameller, som tillverkas på platsen. Där är alltid en intresserad ungdomlig krets kring konditorn, som knådar och rullar den varma karamellmassan på den polerade plåten, och det smakar gourmanderna att få sötsakerna knappast kallnade.

Men evigt står inte magen bi, och kassan tryter likväl som skollärarens tålmod. Och en vacker dag är allting slut och trollstaden liksom bortblåst. Handelsfolket drager till en annan marknad, och staden blir öfvergifven och enformig som förr. Illusionen af forntida primitivt handelslif är försvunnen — till nästa år.

N. S.

Södra Sveriges förening för sjuksköterskehem.

Södra Sveriges Förening för Sjuksköterskehem har nu utsändt sin årsberättelse för 1910. Föreningens verksamhet har under det gångna året fortgått efter samma plan som föregående år. Elevantalet har varit 29, däraf 16 första och 13 andra årets elever. Af elever, hvilka genomgått tvåårig kurs, antogos den 1 april 1910 13 stycken som sköterskor, hvilket antal innan årets slut ökades med ytterligare 4 stycken. Af dessa erhöles 3 genast plats vid sjukhus. Under sommaren ha 10 st. sköterskor vikariat som öfver- och afdelningsköterskor å olika platser i södra Sverige.

Inkomsten för hemmet af de inom detsamma boende sköterskornas privatvård och vikariat vid sjukhus har uppgått till kr. 1,880:59, af hvilken summa såsom aflöning åt sköterskorna utgått kr. 1,291:80. Vid privatvård tjänstgöra sköterskorna för 3 kr. pr dygn och som vikarier vid sjukhus för 50 kr. pr. månad.

Den 1 april 1910 funnos dels 17 elever, hvilka börjat sin kurs 1 april 1909, dels 14 elever, hvilka antagits att börja sin kurs samma dag. I hvarje kurs funnos 3 s. k. landstingselever. I regel antagas någon eller några elever öfver det fastställda antalet 12 till hvarje kurs, emedan vanligen någon afbryter kursen. Af vid Södra Sveriges Sjuksköterskehem utbildade sköterskor voro den 1 dec. 1910 52 i tjänstgöring, dels å sjukhus, dels i privatvård.

Å hemmets platsanskaffningsbyrå ha under året 35 sköterskor af olika utbildningsgrader varit inskrifna. Af dessa ha 6 erhållit fasta platser och ha dessa tillsammans tjänstgjort sammanlagdt 7,578 dygn. Läggas därtill tjänstgöringen af Hemmets egna såväl inom som utom Hemmet boende sköterskor, resp. 724 och 1,390 dygn, så finner man, att Hemmet förmedlat privat sjukvård under 9,692 dygn, d. v. s. i genomsnitt haft 27 sköterskor i ständig tjänstgöring i den privata sjukvården (mot 21 under 1909).

Af de stipendier, som år 1910 utdelats genom Nationalföreningens mot tuberkulos styrelse, har ett tilldelats en af Hemmets sköterskor för deltagande i utbildningskursen af dispensärsköterskor för landsbygden.

Stadsfullmäktige i Malmö och Lund ha för 1911. liksom förut för 1910 beviljat ett anslag af 750 kronor vardera, och har Hemmet dessutom fått mottaga betydande gåfvor från flera håll.

Föreningen håller sitt ordinarie årsmöte i Lund, Paradisgatan 3, torsdagen 1 juni kl. 6,30 e. m., hvarefter tillfälle är beredt för intresserade att bese sjuksköterskehemmet.

Förnya ofördröjligen Er prenumeration!

ICKE MERA GRÅTT ELLER URBLEKT HÅR!

Genom den enastående upptäckt, som gjorts vid den välkända hydropatiska anstalten Bromley i England, är nu enhvar i stånd att på kort tid åter gifva hvitt, grått och urblekt hår dess rika, naturliga färg utan bruk af färgningsämne. En intressant illustrerad bok, innehållande den officiella beskrifningen på denna nya och underbara upptäckt, sändes diskret gratis till enhvar mot dubbelt porto från RELIXIR-DEPOTEN, 27 ROSLAGSGATAN, STOCKHOLM.

Rekommendation: "Till Relixir-Depoten, Stockholm — Jag får således instämma i det omdömet, att detta är ett underbart medel och jag kan med tillförsikt rekommendera det åt dem, som önska befria sig från grått hår o. utbyta det mot dess naturliga färg. Stockh. 18 Jan. 1911. Vict. Fredell, v. Häradskölding."

Notiser.

Stockholms stadsfullmäktiges anslag till rösträttskongressen. Beredningsutskottet har nu, med anledning af hr Borgströms motion, hemställt att stadsfullmäktige måtte besluta att af skattemedel eller eljest tillgängliga medel å 1911 års internationella kvinnorösträttskongress anslå 3,000 kr. under villkor att anslaget ej användes till bestridande af utgifter för kongressens samkväm och fester.

Rösträttskongressens inkvarteringskommitté. Ännu för en vecka sedan kunde inkvarteringskommittén erbjuda ett 40-tal svenska kongressbesökare fri bostad. Nu äro samtliga dessa inkvarteringar tagna i anspråk, hvilket inkvarteringskommitténs sekreterare, fru Fanny Petterson, önskat bekantgöra, så att anmälningar icke måtte vidare komma.

Det internationella kvinnoförbundets möte i Stockholm. Angående det internationella kvinnoförbundets möte, hvilket som bekant kommer att hållas i Stockholm den 6—12 september under presidium af Lady Aberdeen, meddelar Svenska kvinnornas nationalförbunds styrelse att till de fyra offentliga möten och fester, som då skola förekomma, äga de respektive föreningarnas medlemmar tillträde. För mötesavgiften, 3 kr., erhålles mötesmärket samt tillträde till välkomstmötet å Grand Hôtel den 6 september kl. 8 e. m. och till två diskussionsmöten på K. F. U. M. den 8 och 11 september kl. 8 e. m. Till afskedsfesten på Grand Hôtel Royal erlægges en afgift af 5 kr.

Skriftlig anmälan om deltagande emottages under maj och augusti månader af fröken Maria Cederschiöld, Aftonbladet. Biljetter och mötesmärken utlösas 1—5 september i Järnkontorets lokal, Kungsträdgårdsgatan 4, kl. 11—3.

C. S. A:s utbildningskurs för socialt arbete. Den kurs för utbildning till mera krävande poster inom det sociala arbetet, som Centralförbundet för Socialt Arbete anordnat under ett par föregående år, kommer att upprepas äfven under läsåret 1911—1912. Kursen ger en mångsidig socialhygienisk utbildning, omfattande såväl teoretiskt som praktiskt arbete, besök vid institutioner af olika slag, diskussioner och föredrag i sociala ämnen m. m. Den afser att utbilda för platser vid bostadsinspektion, fosterbarnsinspektion och annat barnvårdsarbete, vice värdskap i arbetarbostadshus för mindre bemedlade m. m. Såväl manliga som kvinnliga elever mottagas till begränsadt antal; inträdesfordringar äro kunskaper motsvarande real-skoleexamen och en minimiålder af 21 år. Företräde lämnas åt dem, som äga praktisk utbildning af något slag eller som redan förut deltagit i social verksamhet. Kursen börjar den 1 okt. och avslutas omkr. 1 juli. Ansökan om deltagande insändes före d. 1 aug. till C. S. A:s byrå, Lästmakaregatan 6, Stockholm, där prospekt rekvideras och muntliga upplysningar meddelas kl. 1—3 e. m.

Konferensen i Aberystwyth och den kvinnliga rösträttsfrågan. Från förf. af artikeln om miss Isabel Cleghorn och konferensen i Aberystwyth, införd i Dagny af den 18 maj, har följande beriktigande af en där lämnad uppgift inkommit till redaktionen:

”Enligt senare ingångna underrättelser från konferensen i Aberystwyth finner jag, att Centralstyrelsen för lärareföreningen i England och dess parlamentsledamöter väl ville, att ett uttalande om kvinnans politiska rösträtt skulle få äga rum vid sidan af det fastställda programmet, men att konferensen ej delade denna mening. Den fick ej majoritet vid omröstningen”.

Gåfva till Färsna husmoderskola. Stockholms folk-skollärarynnors husmodersskola i Färsna har i dagarna som gåfva ur ”Konsul Oscar Ekmans donationsfond” emottagit 1,000 kr.

Anna Struve Lindhagens minne. Genom ett i dagarna utfärdadt upprop har ett antal vänner till den nyligen bortgångna lärarinnan vid Statens normalskola för flickor, Anna Struve Lindhagen, inbjudit till tecknande af bidrag för bildande af en stipendiefond afsedd att hufvudsakligen minna hennes minne. Många, som i tacksamt minne bevara hennes varmhjärtade personlighet, skola säkert med glädje mottaga detta meddelande och lämna sitt bidrag till planens förverkligande.

Föreningsmeddelande.

Den af Eskilstuna F. K. P. R. till förmån för välgörande ändamål beslutade rundturen gick af stapeln den 10 och 11 maj och bjöd på många rätt betydande sevärdheter. Då ju den goda staden på järn- och stålindustriens område intar främsta platsen i landet, hade helt naturligt en del af fabriker i staden öppnat sina portar för rundturbesökarna, bl. a. det stora världsberömda etablissemang Tunafors fabriker, och besågos f. ö. tillsammans ett sextontal mycket intressanta platser. Mycket folk — omkring 1,000 biljetter hade sålts — var i rörelse i det utomordentligt vackra vädret, och kan som regel sägas, att stort intresse hade från allmänhetens sida ådagalagts, ej blott hvad beträffar inköp af biljetter utan äfven då det gällde erhålla tillstånd vid respektive fabriker och öfriga sevärdheter, äfvensom vinstbidrag, hvarvid man öfverallt visade den största välvillighet. Nettobehållningen, omkring 400 kr., insattes tillsvidare å bank, och kommer F. K. P. R. vid sitt första ordinarie höstsammanträde att besluta om dess användning. Antagligen kommer dock vinsten hel eller afkortad att gå till ett redan nu påtänkt småbarnshem.

LINNEDRÄKTER

enl. kliché af prima linne, i hvitt och beige **Kr. 26,50**

KJOLAR

af prima linne

Kr. 9,50

LINNEROCKAR

från **Kr. 13,50**

AKTIEBOLAGET
NORDISKA KOMPANIET
Stureplan

MÄLARBADET

11 Handverkaregatan 11.

BAD-TVÄTT- och STRYKINRÄTTNING

1:a klass i alla afseenden.

OBS! Simundervisning f. damer och herrar

R. T. 3814 — 3815

A. T. 93 43 — 93 44

Annonsera i Dagny!

Rösträttslitteratur:

Skrifter utgifna af:

Centralstyrelsen i Landsföreningen för kvinnans politiska rösträtt:

N:o I, Till Regeringen från svenska kvinnor ingifna skrivelser i Rösträttsfrågan 1905—1906.....	—: 50
” II, Gustaf A. Aldén: Hvilka svenska kvinnor äga kommunal rösträtt? (pr 1,000 ex., utgången)	6:—
” III, Mathilda Staël von Holstein: Målsmanskapet och kvinnans ställning inom äktenskapet enligt gällande svensk rätt	—: 50
” IV, Anna B. Wicksell: Om kommunal rösträtt för gifta kvinnor	—: 10
” V, Lydia Wahlström: Statsintresset och kvinnans rösträtt	—: 40
” VI, Partiuttalanden i kvinnornas rösträttsfråga.....	—: 25
” VII, K. A. Sheppard: Kvinnorösträtten på Nya Zeeland	—: 40
Ann Margret Holmgren: Strödda intryck från den Internationella kvinnorösträttskongressen i Köpenhamn.....	—: 10
Elin Wahlquist: Partipolitiken och kvinnornas rösträttsfråga.....	—: 03
Ann Margret Holmgren: Mor Karin.....	—: 03
Sigrid Kruse: Grannarna	—: 02
Nancy Svanberg: Goda kamrater	—: 03
H. E. Hallberg: Kvinnan i hemmet och samhället	—: 05
Kortfattad ledning för kvinnornas deltagande i de kommunala valen (pr 100 ex.)	—: 68
Sigrid Kruse: Nykterhetsfrågan och kvinnornas rösträtt (pr 100 ex.).....	—: 90
Hur kunna gifta kvinnor förvärfva kommunala rättigheter? (pr 100 ex.).....	—: 60
Utdrag ur riksdagens protokoll.....	—: 02
Festskrift utgifven med anledning af Ann Margret Holmgrens 60-årsdag	—: 75
Tidningen Rösträtt för kvinnor.....	—: 10

Föreningen för kvinnans politiska rösträtt i Stockholm:

N:o 1, Natanael Beskow: Till frågan om kvinnans politiska rösträtt	—: 05
” 2, Anna Whitlock: Bör den svenska kvinnan erhålla politisk rösträtt?	—: 10
” 3, Hilma Borelius: Hvarför är motståndet mot kvinnans politiska rösträtt oberättigadt?.....	—: 10
” 4, Lydia Wahlström: Principerna för kvinnans rösträtt	—: 10
” 5, Anna Whitlock: Hur bör den svenska kvinnan bereda sig för den politiska rösträtten? (utgången)	—: 05
” 6, Lydia Wahlström: Lärdomar af den kvinnliga rösträttsrörelsen	—: 10
” 7, Några manliga inlägg i den kvinnliga rösträttsfrågan ...	—: 15
” 8, Lydia Wahlström: Högerkvinnorna och den nuvarande situationen	—: 05
” 9, Sofi Lindstedt: Hvarför böra religiöst öfvertygade kvinnor ansluta sig till rösträttsrörelsen	—: 05
Minneslista (5:te uppl.)	—: 05

Diverse rösträttslitteratur:

Georg Stjernstedt: Den svenska kvinnans rättsliga ställning.....	—: 60
Lydia Wahlström: Den svenska kvinnorörelsen	—: 45
Ragnhild Modin: Bröllopet på Ensillre	—: 25
Hilda Sachs: Kvinnornas rösträtt	—: 25
Anna Kleman: Kvinnans medborgarrätt	—: 25
Karl M. Lindh: Kvinnornas rösträttskraft.....	—: —
Gustaf A. Aldén: Svenska kvinnans kommunala rättigheter och skyldigheter	—: 15

Ofvanstående flygblad och broschyrer kunna rekvireras från Landsföreningens för Kvinnans Politiska Rösträtt expedition Lästmakargatan 6, Stockholm, som hålles öppen hvarje dag kl. 3—4 e. m.

Vid rekvisition af minst 100 ex. af flygbladen n:ris 1—9 lämnas 25 proc. rabatt.

Annonsera i DAGNY!

Privata Högre Lärarinneseminarium i Stockholm

23 RIDDAREGATAN 23

En lägre, tvåårig, kurs, som utbildar lärarinnor för skolans lägre och mellersta klasser samt för hemmen. Afgångsexamen därifrån medför s. k. lägre kompetens.

En högre kurs, afsedd för fackutbildning. Inträdesfordningar: Afgångsbetyg från lägre kursen jämte vitsord om undervisningsverksamhet. Afgångsexamen från denna kurs medför s. k. högre kompetens.

Närmare upplysningar lämnas af läroverkets föreståndarinna, Fröken Sofi Anderson; mottagn. Onsd. och Lörd. kl. 1—2. Ansökningar till seminariet böra vara inlämnade före den 11 Juni.

Styrelsen.

Sprid Dagny!

Fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala

Lärarinnekurs i matlagning och handarbete börjar 30 aug. Anmälan göres före 1 juli. **Lärarinnekurs i matlagning och landt-hushåll**, ny kurs med två term. i Fackskolan och 1 år å Skolans landt-gård, börjar den 30 aug. Anmälan före den 15 juli. **Husmoderskurs** med undervisning i matlagning, sömnad, hälsolära och barnavård, närmast afsedd för flickor med högre skolbildning, börjar den 30 aug. Anmälan göres helst före 1 aug. **Specialkurs** (högre husmoderskurs) i finare matlagning, klädsömnad och barnavård, börjar den 21 aug. Anmälan helst före 1 aug. **Praktisk Yrkeskurs** för utbildning af kokerskor och hushållerskor, börjar 21 aug. Anmälan göres helst före 1 aug. Anmälan till den **Lärarinnekurs** (endast för skolkök) som börjar i januari 1912, insändes före 1 nov.

Barnavård teoretiskt-praktiskt i Fackskolans barnhem 1—3 mån. Tryckt program på begäran gratis och franko.

Program 17 och 18 gälla.

Inspektör: Professor O. Hammarsten.

Föreståndarinna: Fröken Ida Norrby.

DAGNYS LÄSARE

böra gynna

DAGNYS ANNONSÖRER

Högre Lärarinneseminariet

vid

Stiftelsen Kjellbergsska Flickskolan

omfattar 3 ettåriga afdelningar. De två senare åren ägnas åt specialstudier. Afgångsbetyg från seminariet medför "högre lärarinnekompetens".

För inträde i afdelning I fordras fullständigt afgångsbetyg från 8-klassig flickskola eller genom inträdesexamen styrkta motsvarande kunskaper. Ansökningar, åtföljda af betygsafskrifter, frejde- och läkarebetyg, torde före den 1 Juni insändas till seminariets föreståndarinna Södra Vägen 23 Göteborg. Prospekt på begäran.

Göteborg i Mars 1911.

(Nord. AB. 48137)

STYRELSEN.

Frågor och svar.

Hvar kan man prenumerera på Dagny?

I landets alla postanstalter och boklädor kan man beställa huru många ex. som helst.

Skall man alltid prenumerera å dessa ställen?

Ja, ifall man önskar endast 1, 2, 3 eller 4 ex. skall man alltid göra det.

Hvad kostar Dagny i postanstalter och boklädor?

Dagnys postprenumerations- och boklädspris är kr. 4: 50 för $\frac{1}{4}$, 2: 50 för $\frac{1}{2}$ och 1: 25 för $\frac{1}{4}$ år.

Hvilka villkor erhålla prenumerantsamlare å Dagny?

Den, som samlar minst 5 prenumeranter, erhåller en provision af kr. 1:— för hvarje helårs-, 50 öre för hvarje halfårs- och 20 öre för hvarje kvartalsprenumerant.

Huru skall man förfara för denna provisions erhållande?

Sedan man samlat *minst* 5 prenumeranter, går man tillväga på ett af följande sätt:

- 1) *Antingen*: Genom insändandet af prenumerationsafgiften med afdrag af provisionen beställer man det behöfliga antalet ex. (hur många som helst, men *alltid minst* 5) direkt från Dagnys exp., Stockholm, som under samlarens adress i ett och samma paket sänder *alla* beställda ex. Samlaren har då att ombesörja utdelningen till de samlade prenumeranterna.
- 2) *Eller*: Man prenumererar å närmaste postkontor (*ej* annorstädes) för de samlade prenumeranterna, detta under hvars och ens adress, begär kvitto å samtliga erlagda afgifter, tillställer oss detta kvitto, då vi omgående pr postanvisning sända samlaren den stadgade provisionen.

Hvar, och till hvilket pris kan man nummervis lösa Dagny?

I Stockholms tidningskontor och cigarraffärer samt hos Dagnys kommissionärer i landsorten. Pris 10 öre pr nummer.

Alla skrivelser rörande expeditionen adresseras:

**DAGNYS EXPEDITION,
STOCKHOLM.**

Folkskolans Barntidning

utgifven och redigerad af STINA QUINT utkommer 1911 i sin tjugonde årgång.

Ett rikt illustrerad nummer hvarje vecka, 36 veckor under året.

Bästa och lämpligaste läsning för barn af alla samhällsklasser.

Prenumerera å närmaste postkontor. Pris för helt år Kronor 1: 65, halft år 90 öre.

**GYNNA DAGNYS
ANNONSÖRER!**

PLATSSÖKANDE.

(Platssökande få sina annonser införda i Dagny för halfva priset eller 7 $\frac{1}{2}$ öre pr mm.)

Lärrarinna

önskar under juli månad komma i en treflig familj på landet. Villig läsa med barn och deltaga i hushållet. Svar till "O. A.", Strängnäs p. r.

Studentska,

undervisningsvan, elev vid Högre lärarinnesem., önskar plats som guvernant. Svar till "G. H.", under adr. S. Gumælii Annonsbyra, Sthlm.

Sommarkondition

önskas af ung exam. musikalisk, tysktalande lärarinna. Svar till "Plikt-trogen", under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

Folkskollärrarinna

(elementarbildad) önskar plats under sommarferierna. Undervisar äfven i språk och musik på lägre stadiet. Svar till "Fria resor, fritt vivre", adr. Palsboda.

Småskolelärrarinna

önskar plats i trefligt hem från 1 juli—15 aug. Är villig läsa med nybörjare och deltaga i lättare sysslor. Svar till "Familjemedlem", Almvik p. r.

Sommarkondition

mot fritt vivre önskas af kvinnlig läroverkslärare.

Svar till "Matematik och språk", Realskolan, Uddevalla.

Skolkökslärrarinna,

som under vintern innehar annan plats, önskar under sommaren plats vid skolkök eller i större landthushåll. Svar t. "Maj—Okt.", Gäfle, p. r.

Två unga, trefliga, för hushåll lifligt intresserade lärarinnor

önska under sommarferierna (15 juni—15 aug.) mot fritt vivre plats i familj att deltaga i alla husliga sysslor eller läsa med nybörjare. Svar till "Angelika" och "Linnea", Borgholm p. r.

Som värdinna

hos fin och intelligent äldre herre önskar en medelålders bildad änkefru med mångårig vistelse i Tyskland och Danmark plats. Svar inom 8 dagar till "Värdinna" p. r. Hålsingborg.

19-årig Flicka

af god familj önskar plats som sköterska för ett eller två barn. Önskar anses som familjemedlem. Svar märkt "1 juli", Gäfle p. r.

Apotek.

Ung flicka som under snart två år tjänstgjort som tekniskt biträde å apotek och har utmärkta betyg från denna verksamhet, önskar anställning. Svar med löneuppgift till "Praktisk och fortfärdig", denna tidnings expedition, Stockholm.

Ung, pålitlig flicka,

med vana i enkel matlagning, önskar plats i familj att hjälpa till med hvarjehanda. Önskar anses som familjemedlem. Lön önskas. Tacksam för svar till "Juni 1911", Kalmar p. r.

Sjukgymnast,

yngre, kvinnlig, söker anställning genast å kurort eller privat. Goda rekommendationer. Svar till "Sjukgymnast", Lyckorna p. r.

Bättre flicka

önskar erhålla plats snarast att förestå ungarlära eller änklings hem eller som hushållsfröken i familj. Genomg. husmodersskola. Kunnig i linnesömmad. Utmärkta rekommendationer från föregående platser. Svar märkt "Skånska", Ängelholm p. r.

En 30 års flicka

önskar plats i Juni hos någon bättre familj eller att sköta hushåll hos bättre dam eller ungherre. Är kunnig i allt hvad till ett hem hör. Svar till "Juni 1911", Djursholm p. r.

Skolkökslärrarinna

med goda betyger och praktik önskar plats som hushållslärrarinna eller föreståndarinna vid större bolag där mat hålles för personalen eller som lärarinna vid skolkök. Svar till fru Anna Granlunds tjänstbyrå, Falun.

Sjukvårdsplats

sökes hos sjuklig herre eller dam. Svar till "Sommaren 1911", under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

16-års flicka

önskar sommarplats i större landgård som läshjälp åt 8—9 års flicka. Har genomgått 6 kl. i elementarskola. Goda betyg. Svar "Frisk, Gladlynt", S. Gumælii Annonsbyrå, Göteborg.

En ung bättre flicka

önskar plats i familj att vara husmodern behjälplig. Helst i mellersta Sverige. Lön önskvärd. Svar till "Genast", Hedesunda p. r.

Enkel, anspråkslös flicka,

kunnig i matlagning och bakning, får plats i tjänstemannafamilj nu genast. Sommaren på landet. Lön efter överenskommelse. Hjälp med tvätt och skurning. Medlem af familjen. Svar till Fru K. Lundgren, S. Promenaden 9, Norrköping.

Sommarkondition

önskas af fil. kand. med flerårig lärarepraktik. Svar till "29 år", und. ads. S. Gumælii Annonbyrå, Sthlm f. v. b.

Mot fritt vivre

önskar ung lärarinna få vara i bättre familj under sommaren för att deltaga i husliga göromål ell. ock som hjälp medfölja någon familj till badort. Svar till "Lärarinna", Säf-sjö p. r.

Ung,

bildad flicka, som genomgått hushållsskola samt kurs i sömnad, söker plats i familj eller hos någon ensam dam, helst i närheten af Stockholm. Små pret., goda rek. Svar till Postfack 14, Visby.

Flicka

önskar mot fritt vivre plats att biträda i hushållsgöromål, event. juli—aug. Svar till "S. M. P.", Rån-num.

Ung, musikalisk flicka,

som genomgått åtta klasser i läroverk, önskar sommarkondition på landet. Villig läsa med ett å två barn. Fordringar: fri resa och fritt vivre. Tacksam för snart svar till "S. S.", p. r. Ystad.

Husföreståndarinneplats

önskas af snäll, ordningsam flicka. Goda betyg från hushållsskola och föregående platser. Tacksam för svar till "W. K. M.", Rantens Fotografiatelier, Falköping-Ranten.

LEDIGA PLATSER.**Platsen som sköterska**

å sjukvårdsafdelningen vid Fellingsbro Fattiggård är ledig att tillträda den 1:a nästkommande augusti. Förutom vanlig kompetens fordras särskild insikt i sinnessjukvård. Någon vana vid kloroformering önskvärd.

Lönen har förut utgått med 600 kronor pr år jämte en del naturaförmåner och bostad, men är sökande oförhindrad att själv framställa sina löneanspråk.

Skriftliga svar jämte fotografi torde insändas före 25 juni till Fellingsbro Fattigvårdsstyrelsens ordförande, adr. Fellingsbro.

Även extra Provinsialläkaren Adolf Ekblom, Fellingsbro, lämnar upplysningar.

Hushållerska,

kunnig i allt som tillhör ett landt-hushålls skötsel, får plats den 1 augusti i liten familj i Bohuslän att med hjälp af jungfru sköta hushåll bestående af 5 å 6 personer inklusive tjänare. Goda rek. fordras. Svar med uppgift om ålder och pretentioner torde sändas under märke "1 augusti", Annonb., Östra Larmgatan 1, Göteborg.

Kontorsfröken

med redig och vacker stil erhåller genast plats å grosshandelskontor i landsortsstad. Rekommendationer, fotografi och fordringar torde insändas till "Kontorist", Svenska Telegrambyrån, Malmö.

Lärarinneplats

ledig vid Maltestorps Helpension för flickor fr. början af h. t. 1911. Ämnen: modersmålet, kristendom, geografi och historia. Sökande bör tala franska. Lön 700 kr. och allt fritt. Ansökningar insändas till föreståndarinnan under adr. Vinslöf.

Massös,

centralist, önskas genast, för en månads massage. Svar med referenser till B. Fähræus, adress Vik, per Vadsbro.

Hushållslärlarinna

sökes för större hushållsskola till 1 augusti. Ansökan jämte betygsafskrifter och uppgift å lönepretentioner insändes märkt "Hushållsskola" under adress S. Gumælii Annonbyrå, Stockholm f. v. b.

Textilriterska.

Yngre dam, som är känd med all ritning för broderi och själfständig mönsterkomposition kan till hösten få plats hos utländsk firma. Utbildning från tekniska högskolan fordras. Biljett märkt: "Textilriterska" torde genast sändas till Allm. Tidn.-kont., Gust. Ad. torg.

**Att som hjälp
och sällskap**

vårda ensam, delvis lam fru och sköta hemmet erhålles plats. Uppl. & lönepret. omgående till "Solig 3-rumsvåning", Borgholm p. r.

**DAGNY,
KVINNORNAS BÄSTA
PLATSANNONSTIDNING****Föreståndarinneplats**

finnes ledig vid nybildad barnkruba och skolbarnshem inom Vasa församling i Göteborg, att tillträda 1 oktober i år. Sökanden bör hafva genomgått elementarläroverk samt helst Kindergarten och barnavård. Ålder c:a 30 år. Vid allvarlig karaktär och intresse för barn fästes största afseende. Lön 600 kr. pr år jämte bostad i hemmet och fritt vivre af hemmets mathållning.

Ansökningar med betygsafskrifter insändas snarast möjligt till *Pastors-ämbetet i Vasa, Göteborg.* (S. A. 21465)

Ung dam,

kunnig i tysk korrespondens, maskinskrifning och stenografi, erhåller plats på kontor. Svar med uppgift om föregående verksamhet, ålder samt lönepretentioner emotes till "Roko", under adr. S. Gumælii Annonbyrå, Stockholm, f. v. b.

Bokförelerska,

van vid böckers uppläggande och bokslut, erhåller plats å fastighetsbolags kontor i Stockholm. Svar jämte betygsafskrifter och referenser torde sändas till "Fastighetsbolag" under adr. S. Gumælii Annonbyrå, Stockholm, f. v. b.

Flicka som vill deltaga i alla inom ett hus å landtegendom förekommande göromål erhåller plats vid Alby gård, Rundtuna.

**En duglig,
bildad flicka,**

helst från landet, får genast plats att sköta ungarlshem. Svar med foto och löneanspråk till "Lärare", Sv. Dagbl. Stockholm.

Kvinnlig Gymmast

önskas under sommarferierna i fransk familj, i högfjällstrakt. Svar med betygsafskrifter och helst fotografi till "Au pair Schweiz", under adr. S. Gumælii Annonbyrå, Stockholm, f. v. b.

En enkel, anspråkslös flicka,

ej för ung, frisk och glad, kunnig i enkel matlagning, erhåller god plats i tjänstemannahem i stad, till den 1 juni. Svar med rekomm. till "Plikttrogen 1911", Hälsingb. p. r.

Barnfröken,

mycket anspråkslös, hurtig, med vänligt behagligt väsen och framför allt mycket barnkär får god fördelaktig plats 1 juni i fin familj i villastad $\frac{1}{2}$ tim. resa från Stockholm att sköta 3 barn 6, 5 och 3 år gamla. Sökanden bör trivas på landet och kunna med husmoders hjälp väl vårda och sysselsätta barnen. Svar inom 3 dagar märkt "Framtidsplats", Allm. Tidningskontoret Gust. Ad. torg, Stockholm.

Bättre flicka,

frisk och stark, villig att deltaga i alla inom ett hem förekommande göromål, såväl gröfre som finare, får plats från 1 juni. Svar till "X", Stocksund, p. r.

Anspråkslös

kvinn, fullt kunnig i enklare matlagning och villig att närmast under sommarmånaderna från omkr. den 20 juni med tillfällig skurhjälp sköta hushåll och städning i förhyrd villa uti Båstad, sökes. Månadslön 25 kr. Svar till J. B. W. 56, Gäfle p. r.

**Kvinnliga
arbetsområden.**

Utbildningskurser m. m.

Muntliga och skriftliga

upplysningar genom

Fredrika-Bremer-

Förbundets Byrå,

54 Drottninggatan.

GYNNA ALLTID DAGNYS

ANNONSÖRER!

Sprid Veckotidningen DAGNY!

Deposition & Sparkassa

4 | 1 | 0 |
2 | 0 |

KÖPMANNABANKEN,
Arsenalsgatan 9,
Södermalmstorg 8,
STOCKHOLM.
Aktiekapital 3,000,000 kr.



Sprid Dagny!

Wiréns Eau de Cologne ROYAL är fortfarande oöverträffad.

Erhålles i hvarje välförsedd parfymhandel samt direkt
A. G. Wiréns Tvål- och parfymfabrik. (Grundad 1860.) Kgl. Hoflev
21 Lilla Vattugatan 21 - - - Stockholm.

Prenumerera på posten eller tel.
Ö. 32 75 på

Mönstertidningen Konstslöjden i Hemmet.

Pris 3.50 pr år, 12 häften. Lösnummer 30 öre. Innehåller mönster till broderier, väfnader, läderplastik, gyllenläder, drifning i metall, målning på porslin, trä, m. m.

Prenumeranter få begära mönster.
Äldre årgångar realiserar.

Red.: Valhallavägen 19, n. b.,
Stockholm.

Filial: Haparanda.

G. o. A. MEUKOW.

Skandinavisk Konstslöjdsförsäljning,
STOCKHOLM, 27 Klarabergsgat. 27.



Handarbeten, rikt urval
Nationaldräkter, tyger
och tillbehör
Träslöjd, stort lager
National- och Garn-
ringsband, egen till-
verkning.

Broderiaffären

3 n. b. Kommendörsgatan 3 n. b.
Rekommenderar sitt välsorterade la-
ger af Schweizerbroderier
och Spetsar

Kvinnliga Juridiska Byrån, Wallingatan 12.

Kontorstid kl. 1/2, 10-4. Utför alla slags juridiska uppdrag. A. T. 183 36

"Kvinnorörelsens bibel"

Nu utkommet:

Kvinnan och Arbetet

af
Olive Schreiner.

Öfversättning af

H. Flygare.

Pris 3: 75.

"Ett stort verk af en stor kvinna."
Hugo Gebers Förlag.

Mimmi Franzéns

Frukt- & Blomsterhandel

6 KARLAVÄGEN 6

A. T. 15599 (hörn. af Braheg.) A. T. 15599

Beställningar af Buketter och
Kransar smakfullt och billig

Lektioner i Linnésömnad,

(äfvén blusar, barnkläder m. m.).

Praktisk metod, utan träckling.
Hvarje elev disponer en symaskin

KARIN EGNÉR,

Sibylleg. 36. Hörnet af Karlavägen.

R. T. 35 30. A. T. 210 04.

Fredrika-Bremer-Förbundet: Drottninggatan 54.

Rikstel. 27 62. Förbundets byrå öppen 11-4. Allm. tel. 48 16.

Fredrika-Bremer-Förbundets Sjuksköterskebyrå: Tunnelg. 25.

Rikstel. 68 98.

Allm. tel. 82 11.

Sju präktiga äfventyrsböcker för barn och ungdom.

Tsarens kurir. Berättelse för barn och ungdom. Fritt efter Jules Verne af Alfred Smedberg. 352 sidor med 47 illustrationer af Karl Aspelln. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Parzival. En riddarsaga från medeltiden. Bearbetning af Hugo Gyllander. 259 sidor. Med 45 illustrationer af Ingeborg Uddén. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Sagogrottan i Sagoskogen. En samling sagor af Harald Östenson. 303 sid., 50 illustrationer. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Den hemlighetsfulla ön. Berättelse för barn och ungdom af Jules Verne af Alfred Smedberg. 312 sidor, 44 illustrationer af Brita Ellström. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Hjälten bland hjältar skildrade för barn och ungdom af Marie Louise Charles G. Gordons lif och stordåd, ise Gagner. 304 sidor, 33 illustrationer af Edv. Berggren. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Nybyggarna i Kanada. Berättelse för barn och ungdom. Bearbetning efter Kapten Marryat af Anna Gustafsson. 296 sidor. 39 illustr. af Nils Larsson. Kartonnerad. Pris 75 öre.

I Guldslottets Rosengårdar. Sagor och berättelser af Harald Östenson. 151 sid., 39 ill. Kartonnerad. Pris 75 öre
Erhålles i hvarje bokhandel eller direkt från

HERM. HAMNQVIST

Kungl. Hoffotograf.

Biblioteksg. 11, Stockholm.

1 dussin kabinettsfotografier, matt
papper, 12 kronor.

Astrid Wittborn

Manicure, Pedicure,

Hygienisk ansiktsbehandling.

BRAHEGATAN 6, 2 tr. R. T. 423 59. A. 197 16

Arbeta för Dagny

genom att gynna dess annonsörer

Innehållsförteckning.

Dagens nummer innehåller:

Fröken Anna Pettersson och Kvinnliga Juridiska Byrån i
Stockholm. Af Mary T. Nathorst.

Frisinnade landsföreningens valuppdrag och K. P. R.

Från världens rösträttsfält. Af Ellen Wester.

Rösträttskongressen.

Målning och skulptur. Kvinnliga konstnärer.

Främlingskap. Af S—d Pl—n.

Insänd litteratur.

Basel och "die grosse Messe". Af Naima Sahlbom.

Södra Sveriges Förening för Sjuksköterskehem.

Notiser.

Föreningsmeddelanden.

**Prenumeration å Dagny sker å närmaste postanstalt
eller bokhandel.**